

Chính quyền minh bạch

G14: Thảo luận về tiếp cận thông tin và minh bạch chính quyền

“Hành chính công truyền thống thường
được thực hiện một cách bí mật”

ADB (Tr. 629)

2010: Assange (Wikileaks)

2013: Edward Snowden

2016: Mossack Fonseca

Stiglitz: Vì sao chính quyền muốn bùng bít thông tin?

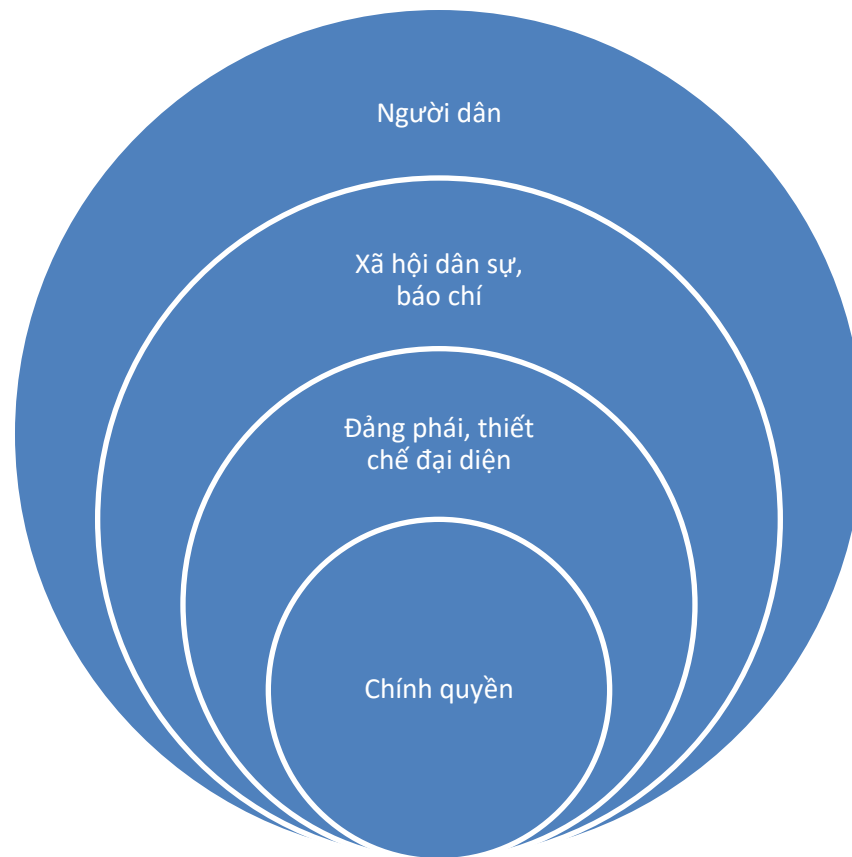
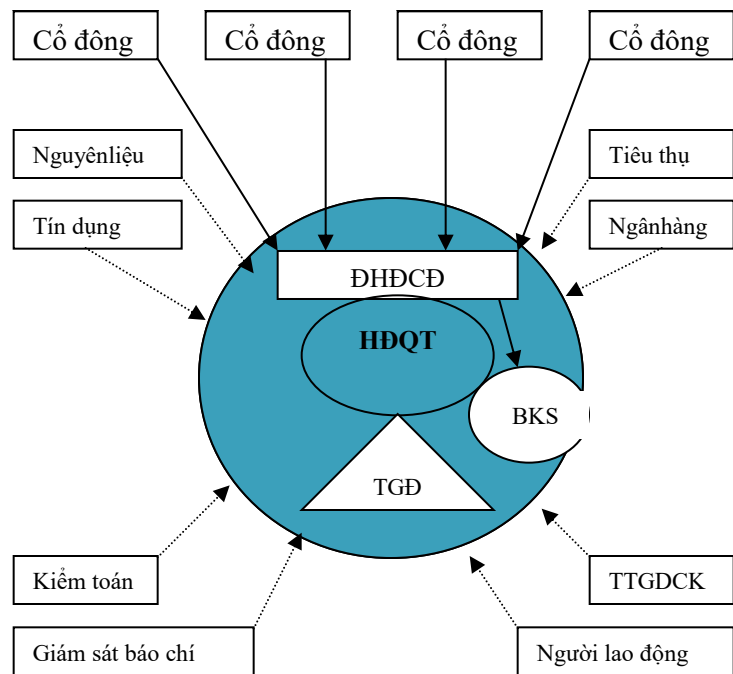
- Bài nghiên cứu của Stiglitz thảo luận vấn đề gì?
- Vì sao cần thiết phải có sự minh bạch để kiểm soát chính quyền?
- Vì sao minh bạch cần cho quá trình dân chủ hóa?
- Làm thế nào để có được thông tin?
- Vì sao chính quyền bùng bít thông tin?
- Các động cơ để chính quyền bùng bít thông tin?
- Ngoại lệ: Những thông tin nào không nên được công bố?
- Vai trò của truyền thông trong minh bạch chính quyền

Thảo luận: ADB Chương 16

- **FOI**: Kinh nghiệm quốc tế về nghĩa vụ cung cấp thông tin của chính quyền (quyền tiếp cận thông tin của người dân).
- **Vai trò của truyền thông** => vì sao giới báo chí độc lập có vai trò quan trọng? => Muốn báo chí độc lập các điều kiện cần thiết là gì?

Vụ án giết lãnh đạo Yên Bái

*& Chính sách thông tin của chính
quyền ngày 18/08/2016*

Xu thế Minh bạch hóa

Bundestag: Quốc hội Đức
(và mô hình Nhà Quốc hội
Việt Nam)

Mô hình nhà Quốc hội và Hội trường Bà Đình (mô)

Quyền tiếp cận thông tin của người dân

- Chủ trương của Đảng: “dân biết, dân bàn, dân kiểm tra”
- Điều 25 HP 2013 “Công dân có quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tiếp cận thông tin, hội họp, lập hội, biểu tình. Việc thực hiện các quyền này do pháp luật quy định.”
- Điều 11-33 Luật Phòng, chống tham nhũng 2005
- Luật CNTT 2006
- Pháp lệnh dân chủ cơ sở 2007
- Các luật chuyên ngành => Tự do báo chí
- Đề án 30 => VPCP => [Cục kiểm soát thủ tục hành chính](#)
- [Quốc tế đánh giá mức độ minh bạch ở Việt Nam](#) (2015)
 - 2015: 112/168 quốc gia
 - 2013: 116/177 (2012: 123/176 quốc gia)

Luật Tiếp cận thông tin

- Tái khởi động 2012, BTP chủ trì, QH khóa XIII thông qua tại Kỳ họp 11 (2016)
- Phạm vi thông tin được cung cấp (xem Điều 17 Luật Tiếp cận thông tin)
 - **Pháp lệnh bảo vệ bí mật nhà nước 2000**
 - Mật => Quy chế bảo mật của các ngành
 - Tuyệt Mật
 - Tối Mật
- Quyền được cung cấp thông tin của người dân
 - Miễn phí
 - Theo yêu cầu => có thu phí
- Nghĩa vụ cung cấp thông tin của cơ quan nhà nước
 - Nếu cơ quan nhà nước không tuân thủ => chế tài nào?
- Thiết chế giám sát thực thi
 - Cao ủy/đặc phái viên phụ trách đảm bảo tiếp cận thông tin

Điều 17.1 Luật Tiếp cận thông tin 2016

Các thông tin sau đây phải được công khai rộng rãi:

- a) Văn bản quy phạm pháp luật; văn bản hành chính có giá trị áp dụng chung ; điều ước quốc tế, thỏa thuận quốc tế mà Việt Nam là thành viên; thủ tục hành chính và quy trình giải quyết công việc của cơ quan nhà nước;
- b) Thông tin tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn thực hiện pháp luật, chế độ, chính sách đối với những lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý nhà nước của cơ quan nhà nước ;
- c) Dự thảo văn bản quy phạm pháp luật theo quy định của pháp luật về ban hành văn bản quy phạm pháp luật; nội dung và kết quả trưng cầu ý dân, tiếp thu ý kiến của nhân dân đối với những vấn đề thuộc thẩm quyền quyết định của cơ quan nhà nước mà đưa ra lấy ý kiến nhân dân theo quy định của pháp luật; đề án và dự thảo đề án thành lập mới, nhập, chia đơn vị hành chính, điều chỉnh địa giới hành chính ;
- d) Chiến lược , chương trình, dự án, đề án , kế hoạch, quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội của quốc gia, địa phương; quy hoạch ngành, lĩnh vực và phương thức, kết quả thực hiện; chương trình, kế hoạch công tác hằng năm của cơ quan nhà nước;
- đ) Thông tin về dự toán ngân sách nhà nước; báo cáo tình hình thực hiện ngân sách nhà nước; quyết toán ngân sách nhà nước; dự toán, tình hình thực hiện, quyết toán ngân sách đối với các chương trình, dự án đầu tư xây dựng cơ bản sử dụng vốn ngân sách nhà nước; thủ tục ngân sách nhà nước ;
- e) Thông tin về phân bổ, quản lý, sử dụng nguồn vốn hỗ trợ phát triển chính thức và nguồn viện trợ phi chính phủ theo quy định; thông tin về quản lý, sử dụng các khoản cứu trợ, trợ cấp xã hội; quản lý, sử dụng các khoản đóng góp của nhân dân, các loại quỹ ;
- g) Thông tin về danh mục dự án, chương trình đầu tư công, mua sắm công và quản lý, sử dụng vốn đầu tư công, tình hình và kết quả thực hiện kế hoạch, chương trình, dự án đầu tư công; thông tin về đấu thầu; thông tin về quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất; giá đất; thu hồi đất; phương án bồi thường, giải phóng mặt bằng, tái định cư liên quan đến dự án, công trình trên địa bàn ;
- h) Thông tin về hoạt động đầu tư, quản lý, sử dụng vốn nhà nước tại doanh nghiệp; báo cáo đánh giá kết quả hoạt động và xếp loại doanh nghiệp; báo cáo giám sát tình hình thực hiện công khai thông tin tài chính của doanh nghiệp và cơ quan nhà nước đại diện chủ sở hữu; thông tin về tổ chức và hoạt động của doanh nghiệp nhà nước;
- i) Thông tin về sản phẩm, hàng hoá, dịch vụ có tác động tiêu cực đến sức khỏe, môi trường; kết luận kiểm tra, giám sát liên quan đến việc bảo vệ môi trường, sức khỏe cộng đồng, an toàn thực phẩm, an toàn lao động;
- k) Thông tin về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, cơ cấu tổ chức của cơ quan và đơn vị trực thuộc; nhiệm vụ, quyền hạn của cán bộ, công chức trực tiếp giải quyết các công việc của nhân dân ; nội quy, quy chế do cơ quan nhà nước ban hành;
- l) Báo cáo công tác định kỳ; báo cáo tài chính năm; thông tin thống kê về ngành, lĩnh vực quản lý; cơ sở dữ liệu quốc gia ngành, lĩnh vực; thông tin về tuyển dụng, sử dụng, quản lý cán bộ, công chức, viên chức, thông tin về danh mục và kết quả chương trình, đề tài khoa học ;
- m) Danh mục thông tin phải công khai theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 34 của Luật này; địa chỉ, số điện thoại, số fax, địa chỉ thư điện tử của cơ quan nhà nước hoặc người làm đầu mối để liên hệ yêu cầu cung cấp thông tin;
- n) Thông tin liên quan đến lợi ích công cộng, sức khỏe cộng đồng;
- o) Thông tin về thuế, phí, lệ phí ;
- p) Thông tin khác phải được công khai theo quy định của pháp luật.

Sáng kiến địa phương và các ngành

- Đà Nẵng:
 - Khiếu nại, tố cáo đã được giải quyết sẽ phát, đăng trên các phương tiện truyền thanh, báo, đài và công khai trong các buổi sinh hoạt tổ dân phố, thôn.
 - Thủ tục hành chính của thành phố, quận huyện và các cơ quan quản lý đều được niêm yết một cách công khai, chi tiết và đầy đủ nhất.
 - Sở KHĐT ký hợp đồng với đài 1080 mở hộp thư thoại tiếp nhận thông tin, thắc mắc từ người dân và doanh nghiệp.
 - Tất cả các ban, ngành, quận huyện đều có Website, cổng thông tin điện tử cập nhật thường xuyên
 - Mới: 5 triệu đồng “dưỡng liêm” cho CSGT <= minh bạch khi tiếp dân
- Thảo luận: Địa phương, ngành của anh/chị đã có sáng kiến gì để minh bạch hóa quản lý hành chính?
- Bộ TN&MT: [2015 xây dựng xong cơ sở dữ liệu đất đai \(ô, thửa, địa chính, quy hoạch, giá đất...\)](#).

Sáng kiến của khu vực tư nhân

- Nếu cấp thẻ căn cước => 1200 km => cao hơn đỉnh Everest 150 lần
- Sáng kiến của công ty tư nhân Infosys (Nilekani) => CP cấp 64.000 tỷ VNĐ => từ 4/2010 lập mã số căn cước duy nhất 12 chữ số cho tất cả công dân => 2015 xong cho 600 triệu dân => lưu giữ:
 - Dấu vân tay
 - Hình quét tròng mắt
 - Quê quán
 - Gia đình
 - Nghề nghiệp
- Mã số này tựa như CMT (xin việc, bảo hiểm, mua sim, truy cập Internet)

